- ሀገራቸው ያላከበረቻቸው መሪ
- ንጉሱ ከንኩሩማ ይድነቃቸው ከፑሽኪን ያንሱ ይሆን?

ከብሩክ ከበደ

ኢትዮጵያ ለአፍሪካ አይደለም ለመላው ጥቁር ሕዝብ በነፃነቷ፣በስነ-ጽሑፍ፣በእንግዳ ተቀባይነት፣በጀግንነት፣ የሰው ልጅ ሥልጣኔ መገኛ ወዘተ. በግንባር ቀደምትነት የምትወሳ ለመሆኗ እንኳን ልጆቿና ተወላጆቿ ቀርተው ጠላቶቿ የሚመሰክሩላት ታላቅ አገር ነች፡፡

አገራችን የራሷን ታሪክና ነፃነት ከመጠበቅ አልፋ አገራቸውና ነፃነታቸው በኃይል ለተደፈጠጠባቸው ሕዝቦች ግንባር ቀደም ተሟጋችና አርዓያ በመሆን ላደረገችው እንከን የለሽ ተግባርና ተጋድሎ የመሪዎቿ ስም በየጊዜው በዓለም ሕዝቦች ዘንድ ሲነሳና ምርጥ ሥራዎችን ለዓለም ካበረከቱ ግለሰቦች ተርታ ተሰልፎ መመልከቱም ሆነ ማዳመጡ ለኢትዮጵያ አዲስ አይደለም፡፡

አፄ ምንሊክ የጥቁር ሕዝቦች የነፃነት አርዓያ መሆናቸውን ያስመሰከሩትን ያህል ቀዳማዊ ኃ/ሥላሴም የተጨቆኑ ሕዝቦች አንድነት እንዲፈጥሩ፣ለነፃነታቸው እንዲዘምሩ ተግተው ከመሥራታቸውም በላይ በጥቁሮች ዘንድ መንፈሳዊ /መለኮታዊ/ ኃይል ያላቸው ናቸው እስከ መባል የደረሰ ስብእና የታደሉ እና የተዋጣላቸው መሪ ነበሩ፡፡ ይህ ብቻ አልነበረም የንጉሱ ስብእና መገለጫ፡፡ ጥቁሮች እንዳይረግጡት ይከለከሉ የነበሩ የነጭ ቤተ መንግሥቶችን ምንጣፍም በመርገጥ፣ እጅ በመጨበጥ ነጭ መሪ የሚደረግለት አፊሴላዊ አቀባበል የሚደረግላቸው ብቻ ሳይሆን ከተለያዩ በንጉስ፣ፕሬዘዳንት እና ጠ/ሚኒስትር በሚተዳደሩ ከ50 ሀገራት በላይ የደረት ኒሻንና የክብር ዶክትሬት በመቀበል ግንባር ቀደም ነበሩ፡፡

ንጉሱ በተለያየ ምክንያት ቂምና ፀብ ያለባቸው ጐረቤት ሃገራትን በማስታረቅ የአፍሪካ አባት የሚል ግዙፍ ስም የተቀዳጁና በተለያዩም የአፍሪካ አገራት እንደ ዛንቢያ፣ኬንያ የመሳሰሉት የዋናውና ከተሞቻቸውን መንገዶች ስያሜ በስማቸው የሰየሙላቸው ታላቅ ኢትዮጵያዊ ነበሩ፡፡

በተለይም ቀ/ኃ/ሥ ጥቁር አፍሪካውያኖች ነፃነታቸውን እንዲቀዳጁና በአንድ ማሕበር ጥላ ሥር ተሰባስበው የወደፊት አቅጣጫቸውን እንዲመክሩም አንድ ማሕበር ለመመስረት ያደረጉት እልህ አስጨራሽ ትግል በመጨረሻም ተሳክቶላቸዋል፡፡ በጊዜውም አፍሪካውያኖች ነፃነታቸውን እንዲቀዳጁ ኢትዮጵያ ከፍተኛ ድርሻ በመወጣቷ የባንዲራዋን ቀለም አቀማመጥ በመለዋወጥና መሐሉ ላይ ተጨማሪ ነገር በማከል የራሳቸው ባንዲራ መለያ ያደረጉ ቁጥራቸው ወደ 10 የሚጠጉ አገራት በአፍሪካ ብቻ መገኘታቸው የቀ/ኃ/ሥ ታላቅነት የሀገሪቷንም የነፃነት ምኩራብነት የሚገልፅ ነው፡፡ ከእነዚህ ሀገራት መሃል አንዷ ጋና ናት፡፡

ቀ/ኃ/ሥ ኢ.ኤ.ዩ./የአፍሪካ አንድነት ድርጅት/ ካዛብላንካ፣ሞሮኮ፣ሞኖሮቪያና ላይቤሪያ የተሰበሰበውን ሁለት ቡድን ተመላልሰው በማስረዳትና በማሳመን ወደ አንድ ማሕበር በማምጣት ከኢዮቤልዩ ቤተመንግሥት ፊት ለፊት መሰብሰቢያ አዳራሽ በማሰራትና ከርቸሌ አጠገብ በነጀነራል ፅጌ ዲቡ አማካኝነት ለፖሊስ ሰራዊት አገልግሎት የተሠራውን በጊዜው በከተማዋ ውስጥ ቁጥር አንድ ረጅምና ውብ የሆነውን ሕንፃ ለማሕበሩ በመስጠት ሃሳባቸውን ብቻ ሳይሆን የአገራቸውን ሃብትና እውቀት በመስጠት ለአፍሪካውያኖች ሕብረት ታሪክ የማይረሳውን ሥራ አበርክተዋል፡፡

ቀ/ኃ/ሥ ለአፍሪካና ለአፍሪካውያኖች ነፃነትና ብልፅግና በነበራቸው ታላቅ ራእይም በእኛ አቆጣጠር በ1960ዎቹ እነሰን ማንዴላን ጨምሮ ሌሎች የኤኤንሲ አመራሮች ወደ ኢትዮጵያ በማምጣት ደብረዘይትና ኮልፌ ወታደራዊ ሥልጠና እንዲሰጣቸው አድርገዋል፡፡ ይህ ለአፍሪካውያኖች ነፃነት የማሰብ ተግባርም በኮ/መንግሥቱ ኃ/ማርያም አመራር ጊዜ ቀጥሎ የዋዝቢክ /ፍሪሊሞ/ የዚምባቡዌ /ዛኑፒኤፍ/ አባላት ኢትዮጵያ በመምጣት ሰልጥነውና ታጥቀው በመሄድ አሁንም ይሄኛው አመራር የንጉሱን ድርሻ በመጠኑ ይጋራል፡፡

ከሠልጣኞቹ መሃል ማንዴላ ኢትዮጵያን ጐብኝተው እንደተመለሱ 27 ዓመት የፈጀውን የሮቢን ደሴት እስሩን ጀመረ፡፡ በጊዜው የደቡብ አፍሪካ መንግሥት ማንዴላን ለማሰር የቢቃው ማንዴላ በነፃነቱ ኢትዮጵያ ምድር ላይ ከተለያዩ የአፍሪካ፣የላቲን፣የኤሺያና መካከለኛው ምስራቅ ለነፃነታቸው ከሚፋለሙ ድርጅቶች ጋር መገናኘታቸው ለሮዴዢያ መሪዎች በመድረሱ ነበር፡፡ እ.ኤ.አ 1990 ማንዴላ ከእስር ሲለቀቁም መጀመሪያ የጐበኙት ኢትዮጵያን ነበር፡፡ በጊዜውም ኢትዮጵያን ይመሩ የነበሩት ኮ/መንግሥቱ ኃ/ማርያም በብሔራዊ ቤተ መንግሥት በተደረገ ታላቅ ሥነ-ሥርዓት የአገራችንን የክብር ኒሻን ሸልመዋቸዋል፡፡

እዚህ ላይ ንጉሱም ሆኑ አገራችን ለአፍሪካ ነፃነት ብቻ ሳይሆን በስነ ልቦናም ሆነ በእውቀት ያስመሰከሩበትን የማንዴላን አስተያየት እንስቼ ማለፍ እፈልጋለሁ፡፡ በጊዜው የኢትዮጵያ አየር መንገድ ይበር የነበረው የኬኔት ካውንዲ አገር ዛንቢያ ድረስ ነበር፡፡ ይህም የሆነው ከዛንቢያ በታች ያሉ አገራት በሙሉ በቅኝ ገዢዎች ተይዘው ስለነበር ነው፡፡ ማንዴላም ወደ ኢትዮጵያ ሲመጡ የያዛቸው አውሮፕላን እስከ ዛንቢያ ድረስ ነበር ያደረሳቸው፡፡ ዛንቢያ ከደረሱ በኋላ ወደ ኢትዮጵያ ለመምጣት አየር መንገዳችን ውስጥ ይገባሉ፡፡ እንደ ገቡ ግን ባዩትና ቅኝ ገዢዎች በአእምሮዋቸው የረጩት መርዝ የሚያዩትን እንዲያምኑ አላደርግ ብሎ ጥርጣሬ ውስጥ ከተታቸው፡፡ የሚያዩት ነገር ግን እውነት ነበር፡፡ አውሮፕላኑ የሚበረው በጥቁር አብራሪ እና ጥቁር አስተናጋጅ ሴቶች ነበሩ፡፡ ይህንን እውነት ማንዴላ ከቀልባቸው ሲመለሱ የዘረኞቹን ሐሳብ ከፉኛ ኮንነዋል፡፡

በቀ/ኃ/ሥ የአገዛዝ ዘመንም ደቡብ አፍሪካ ከአህጉሪቷ አግር ኳስ ጀምሮ እስከ ዓለም አቀፍ ውድድሮች ኦሎምፒክን ጨምሮ እንዳትካፈል ከፍተኛ ትግል ያደረጉትና ውጤታቸውም ከግብ የደረሰላቸው ሌላኛው የአፍሪካ ስፖርት አባት ይድነቃቸው ተሰማ ነበሩ፡፡ እነዚህ ሁለቱ ብቻ ሣይሆኑ ሌሎችም በዲፕሎማቲኩ ዘርፍ የተሰማሩ ኢትዮጵያውያኖች ለአህጉሪቷ ነፃነት ያደረጉትን ትግል ለመጥቀስ እንዲህ በዋዛ የሚቻል አይደለም፡፡ የሚገርመው ግን እነዚህ ሁለት ቁንጮ የአፍሪካ ፖለቲካና ስፖርት ሞተሮች ነብይ በሃገሩ አይከበርም እንደሚባለው ሆነና ንጉሱ መገደል ብቻ ሣይሆን አሳዛኝ አቀባበርም ሲጠብቃቸው፣ሌላው ባለውለታ ቀብራቸው እንደ ተራ ዜጋ ተፈፅሟል፡፡

ሕንዶች ለቀ/ኃ/ሥ በነበራቸው ፍቅርና ክብር ሲኒማ አምፒር አጠገብ ከወገባቸው በላይ ምስላቸውን በነሃስ ሰርተው ቢያስቀምጡላቸውም አፍቃሪ ሶሻሊዝም የነበረው ስርዓት ሲመጣ አውልቆ ጥሎታል፡፡ ይድነቃቸውም ለአገራቸው፣ለአህጉራቸውና ለዓለም የሰሩት ሥራ ሁሉ ገደል ገብቶ ለኢትዮጵያ ያደረገው ነገር እስከ አሁን ባልገባኝ ደረጃ ለሩሲያዊው አሌክሳንደር ፑሽኪን አደባባይ ሲሰየም ለእኚህ ባለ ውለታ ግን በተለይ በአሁኑ ጊዜ በከተማዋ ውስጥ ሞልቶ ከተትረፈረፈውና ባለሃብቶች በብራቸው ድርጅቶቻቸውን ከሚያስተዋውቁባቸው አደባባዮች መሃል አንድም በእሳቸው ስም አለመሰየሙ በእጅጉ የሚያስቆጭ ነው፡፡ ምንም እንኳን የይድነቃቸውን ታላቅ ሥራ አገራቸው ባትዘክርላቸውም ሌላዋ አፍሪካዊት አገር ሞሮኮ ዋና ከተማዋ ራባት ውስጥ የሚገኘውን የተለያዩ ስፖርት ማዘውተሪያ የሆነውን ስታዲየሙዋን በስማቸው ሰይማላቸዋለች፡፡ ሞሮኮዎች ራሳቸው ሕጉን አርቅቀውና አዘጋጅተው ያስፀደቁትን ከ21 ዓመት በታች የሚዘጋጀውን የአፍሪካ ወጣቶች ዋንጫ ስያሜ እስከ አሁን ድረስ የይድነቃቸው ዋንጫ በሚል እየተካሄደ ይገኛል፡፡ ሜክሲኮ የሚገኘው ትልቁ የአዝቲክ ስታዲየምም መግቢያው በር ላይ በሰሩት ሥራ ስማቸው ለመታሰቢያነት ተቀርፆ ከተቀመጠው አምስት ታላላቅ ሰዎች አንደኛው ይድነቃቸው ተሰማ ናቸው፡፡ ፊፋ ከፍተኛውን የአገልግሎት ሜዳሊያ የሸለማቸው ጥቁሮች ሁለት ሲሆኑ አንደኛው ፔሌ ሌላኛው ይድነቃቸው ናቸው፡፡ ሌላው ከሁሉ የሚያሳዝነው የይድነቃቸውን 10ኛ ሙት ዓመት ካፍ ኢትዮጵያ ውስጥ ለማካሄድ አስቦ በጊዜው ከሚመለከታቸው በቂ ምላሽና ትብብር በማጣቱ ሥነ-ሥርዓቱን ግብፅ አሌክሳንደሪያ ላይ በመውሰድ በርካታ በሺዎች የሚቆጠሩ የይድነቃቸው አድናቂዎች በተገኙበት ከማክበሩም በላይ ካፍና ፊፋ የሳቁ ሽልማቶቻቸውን ለቤተሰቦቻቸው አበርክተውላቸዋል፡፡